

Rodinné systémy a domácí násilí

Mgr. Petra Vláčelová

Milí studenti:

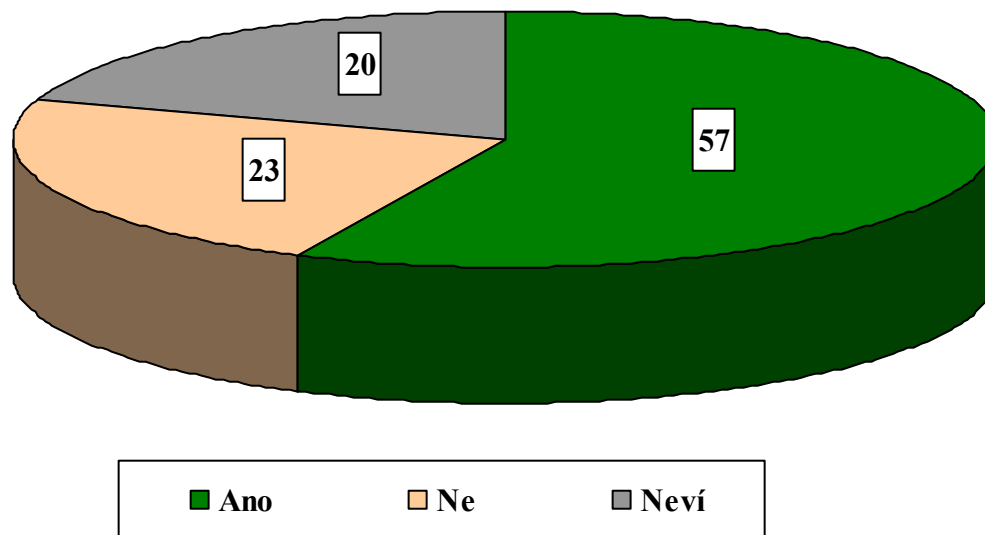
Jak často si myslíte, že jsou děti oběťmi nebo svědky DN?

STATISTIKA O DOMÁCÍM NÁSILÍ A RODINĚ

- 2.9.2006 Bílý kruh bezpečí a Philip Morris ČR a.s., výsledky 2., srovnávacího reprezentativního výzkumu o domácím násilí v ČR, srovnání s rokem 2001.

16%	hladina výskytu domácího násilí v ČR (opakovaným výzkumem potvrzena) u populace starší 15 let.
80 %	rodin, v nichž dochází k násilí mezi partnery, žijí děti
60%	těchto rodin se násilí odehrává přímo před jejich zraky

***Pokud vyrůstaly v rodině nějaké děti,
docházelo k projevům partnerského násilí přímo před dětmi? **/***

***/ podsoubor respondentů ochotných o svých zkušenostech vypovídat, N = 702*

2.9.2006 Bílý kruh bezpečí a Philip Morris ČR a.s., výsledky 2., srovnávacího reprezentativního výzkumu o domácím násilí v ČR, srovnání s rokem 2001

Vliv DN na děti:

- Děti jako oběti domácího násilí = syndrom CAN
- Děti jako svědci domácího násilí
- Děti jako sekundární oběti domácího násilí

- Druhotné zraňování a vystavování oběti další nadbytečné psychické či emocionální zátěži
- Opětovné zraňování oběti
- Oběť se stává zároveň i obětí vyšetřování

Čím se to děje

- Opakované výpovědi
- Nedůvěra v to, co oběť říká
- Obviňování za to, co se stalo
- Přenášení odpovědnosti
- Odebrání dítěte z rodiny

Vývojové hledisko:

- opožďování ve vývoji (řeč, hygienické návyky, emotivita je plochá, aj.)
- věku nepřiměřená zralost

Emocionální

- Neujasněné pocity hněvu
- Smutek, sklíčenost
- Strach
- Uzavřenost
- Pocity viny
- Pocity studu
- Přílišné sebeovládání
- Nedostatečné sebeovládání
- Nízké sebevědomí

Kognitivní

- Neschopnost se soustředit
- Snížená motivovanost k výkonu
- Nižší výkonnost obecně
- Poruchy paměti
- Opoždění řeči

Sociální

- Snížená sociální kompetence
- Nedostatek empatie
- Nedostatečná sebeúcta
- Problémy v interakci
- Snížená adaptabilita
- Snížená schopnost samostatného rozhodování

Behaviorální

- Agresivní chování
- Nekontrolovatelné chování
- Předvádění se
- Otupělost, letargie
- Extrémní nesmělost, apatie
- Zneužívání návykových látek
- Opakování naučeného násilného chování

Syndrom PAS

Parental Alienation Syndrome

- Syndrom zavrženého rodiče
- Syndrom zcizeného rodiče
- Programující rodič
- Autor pojmu - R. A. Gardner – 1986

Diagnostická kritéria PAS dle Gardnera

- Kampaň za degradaci rodiče
- Slabé, neodůvodněné či absurdní zdůvodňování degradačních snah
- Nedostatek ambivalence
- Fenomén samostatného úsudku
- Reflexní podpora programujícího rodiče ve sporu
- Nepřítomnost pocitů viny za zavrženým rodičem
- Vypůjčené scénáře
- Rozšíření nenávisti a nepřátelství na celou původní rodinu zavrženého rodiče

- Tři typy intenzity – mírná, střední, těžká

- Milí studenti: „Co je nejlepší řešení pro dítě?“

Video Zuřivec

- vyšší riziko opakování modelu násilného chování v dospělosti
- cyklus násilného chování pokračuje v další generaci
- buď jako oběť nebo jako násilník

Dlouhodobé důsledky DN na děti

- emoční poruchy
- poruchy chování
- úzkosti, deprese
- agrese
- nízká sebeúcta
- nízká sebekontrola
- nebo naopak přehnané sebeovládání
- stažení se, apatie, extrémní nesmělost
- ...

Sociální služby pro děti oběti či svědky DN

- OSPOD
- Sociální kurátoři
- Dětské krizové centrum
- Ambulance dětských psychologů
- Neziskové organizace

Použitá literatura

- Bednaříková, Z.; Macková, K.; Wünschová, P.; Bláhová, K. (2009). *Domácí násilí: Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus.
- Marvánová-Vargová, B.; Pokorná, D.; Toufarová, M. (2008). *Partnerské násilí: oběti partnerského násilí. Násilí mezi rodiči očima dětí. Pachatelé partnerského násilí*. Praha: Linde.